

arallegim

Batman, Flash i la misteriosa xapa de 'smiley' ensangonat

ISRAEL PUNZANO

Al món comiquer dels Estats Units avui és un dia especial perquè DC celebra el *Batman Day* amb un munt d'activitats i productes nous relacionats amb el Cavaller Fosc. ECC, que publica aquí els seus còmics, s'afegeix a la iniciativa amb el llançament d'un dels títols més esperats de l'any, *La chapa*, el *cross-over* entre les col·leccions de Batman i Flash reunit en un únic volum d'edició limitada i amb dues portades diferents per triar. *La chapa* forma part d'una trilogia que va començar fa anys amb *Flashpoint* –la minisèrie que va canviar el destí dels superherois de la casa de Superman– i que va continuar a l'especial *Renacimiento*. Amb aquest últim còmic es va inaugurar l'actual etapa de DC, una de les de més d'èxit de la seva història recent i que ha posat Marvel contra les cordes. Al final de l'especial, Bruce Wayne trobava a la batcova la famosa xapa de *Watchmen* amb la cara d'un *smiley* esquitxada de sang, tota una icona del còmic dels superherois que anunciava la topada de l'univers DC amb la popular obra d'Alan Moore. A *La chapa* hi destaquen els capítols de Batman, perquè estan escrits per un dels millors guionistes del moment, Tom King –aplaudit per la crítica gràcies a sèries com *El sheriff de Babilònia*– i dibuixats per Jason Fabok, una de les estrelles de l'editorial. L'espectacle, doncs, està garantit. ♦♦

LA CHAPA
TOM KING / JOSHUA
WILLIAMSON /
JASON FABOK /
HOWARD PORTER
DC / ECC
104 PÀG. / 12,95 €

GETTY

La immensa bellesa de la nit

SIMONA ŠKRABEC

“Va a pleret sentint el pes de cada pas, sentint la immensa bellesa de la nit que el commou més del que voldria”. Maria

Barbal suavitzava així el retrat del seu antiheroi. Furro és un home covard en l'amor i en la vida que inspira tendresa i fàstic, rebuig i commiseració. Ambientat en el 1936, el relat és un estudi de la immundícia humana, que no caduca mai. Amb aquests pensaments al cap, entro a la cuina i topo de cara amb el calendari que té reproduccions de Van Gogh. La immensa bellesa d'un carreró d'Arles amb la terrassa groga per la intensitat del sol i el cel violeta perforat amb les estrelles em fa pensar en el fragment llegit i m'adono que el volum de contes reunit per Ricard Ruiz Garzón no és una crestemàtica conven-

RISC
DIVERSOS AUTORS
RATA
350 PÀG. / 19,50 €

cional. El recopilatori de *Risc* s'assembla al meu calendari de làmines llampants. Els nombres que marquen els dies estan posats al peu, gairebé invisibles, així que destaca només l'emoció de les imatges. Tota la resta sembla prescindible. El fil conductor que lliga els contes de *Risc* no és ni l'estil ni la pertinença, sinó una mirada retrospectiva, com diria Zygmunt Bauman. Impera la distància, els autors dibuixen els límits del seu món referencial, però sol·liciten l'empara de la ficció per protegir-se davant d'un excés de la realitat.

El primer que esquivava la confrontació amb la intimitat és Vila-Matas en el seu programàtic manifest que obre el volum. Jordi Puní ho reconeix d'una manera encara més directa amb el vers de Gabriel Ferrater: “Diré el que em fuig. No diré res de mi”. Amb la confessió d'un autoestopista, Puní crea una veritable

al·legoria de l'ofici d'escriure: “Obres una porta i et fiques una estona a les seves vides”. El seu protagonista viatja des de Vic, Miquel Duran ocupa el seient a l'autobús de Banyoles i Albert Sánchez Piñol s'endinsa en el segle XVI, tots ells amb la intenció de teixir la dimensió espacial d'una identitat invisible i fragmentada.

Tot allò que no encaixa

L'antologia és intensa i marcada per una dolorosa confrontació amb elements difícils d'assumir. La por davant dels intrusos tant pot adoptar la forma de denúncia de tota exclusió, com pot convertir-se en el pànic de quedar exclòs. Són les rates que s'han fet fortes al galliner que expliquen “la neteja que mai s'acaba”, denuncia Francesc Serés. “Els hauríem d'haver esclafat quan encara era possible. No ho vam fer i ara assistim a la fi d'Europa”, afegeix Víctor García-Tur. Mar Bosch porta l'obsessió en la puresa fins a la patologia amb els gèrmens microscòpics. Que tot allò que no encaixa és una anomalia molesta, ho saben també Adrià Pujol Cruells i Sebastià Portell.

Flavia Company estira el fil de la vella metàfora del bagul ple de cadàvers del passat i moralitza sobre tots aquells trastos dels quals cal desempallegar-se per poder viure felços *ever after*. El cos es revela com el principal impediment de la felicitat completa. Llúcia Ramis, Borja Bagunyà i Eduard Márquez constaten que ens fem vells, obesos, malalts de tant viure. Per aquesta via torna a esclatar el pànic de no ser assumit. L'autoestopista de Puní confessa que a causa de la indiferència del conductor “el silenci se solidifica dins el cotxe i comença a clavar-se't a les temples, al pit, i t'enfonsa més i més en el seient”.

Els relats revelen l'enorme desig de tocar la vida amb les mans nues i el feixuc reconeixement que rere una màscara tot és més fàcil. La disfressa no només amaga, sinó que permet aixecar-se “un pam per sobre de totes les coses”, com les sabates de xarol vermell en el conte de Bagunyà. Per això, més que desenfrenar la seva passió pel risc, els autors de l'antologia han compost un “recordatori rítmic de la inadequació de peu i sabata”. ♦♦

Un punt petit de llum en la nit fosca

VÍCTOR OBIOLS

El mal del crític no vol soroll i, tanmateix, és inevitable recordar-se constantment que hom no tracta d'avaluar la poesia

com si es tractés de corregir un exercici sinó d'acompanyar, si és possible amb mirada còmplice, allà on ens vol dur la poeta, i esguardar com “plora el seu secret”, per dir-ho amb la bella formulació de María Zambrano que reporta com a epígraf.

Ho afirma Antoni Clapés en el seu epíleg, es tracta d'un “referent de la poesia europea d'aquest inici de segle, perquè en ell s'hi tracta de dir l'inefable tot parlant del quotidià”. Efectivament, amb una dicció

ja feta al llarg d'una labor persistent, Rosa Font (Sant Pere Pescador, 1957) plasma, amb una pruija descriptiva delicada i pulcra, mesurada i elegant, amb els estris propis de la poesia, allò que es proposa, per culminar en el llampec líric, la foguerada, o la il·luminació, tot el ventall de què és capaç la poeta, que forja versos immarcescibles, d'una peça (“He udolat en el cor del rec i de l'aljub”).

Amb una trama sonora sempre fluent l'autora –que va guanyar el premi Carles Riba 2010 amb *Un lloc a l'ombra*– ens acosta a ecos vinyolians, per tant, a certs empelts rilkeans, en escenes que abracen tot un espectre de sentiments, des de la reviviscència del record fins a l'esclat

EM DIC LA VEU
ROSA FONT
LLIBRES DEL SEGLE
102 PÀG. / 17 €

imaginatiu, sempre amb un traç verbal finíssim i nítid (“...uns nuvolets de plata / amb el perfil d'un gall”).

Entre senyals i silencis

S'escriu entre senyals i silencis, i la poeta és qui administra les dosis i les mescles. Al poema *Em dic la veu* experimentem la duresa del poema pur, arrodonit en la perfecta expressió, eficaç en la seva sobrietat exacta. És en la consistència de la forma que triomfa el poema. I de la contenció neix el *páthos*. Una llengua preciosa i neta, mai preciosista, ens mostra l'habilitat combinatòria en l'ús metafòric, en la modulació tonal. Hi ha una predilecció per l'alexandrí, jaspia a voltes, en polimetria, amb decasíl·labs, i una concep-

ció estructural en l'afaiçonament progressiu de la successió poemàtica. El furor elegíac s'expressa amb contundència (la sublimat no està renyida amb el vigor de la resolució) i arriba al seu acme en el poema que obre la quarta secció, “A l'ombra del llenguatge”, *La revelació de l'art*, de ressons campmundosians, dedicat a l'escriptor Miquel Paírolí, el gran poema del recull. *No dic res sinó sang* és un conjur punyent que sembla haver escrit premonitòriament per al 17-A del 2017. Marc Chagall deia: “He volgut concretar d'una manera humana la impotència de l'home davant la natura”. Ell amb pinzells, ella amb paraules. Rosa Font fa del “punt petit de llum” claror perdurable. ♦♦